

ROMANTYZM

„Pan Tadeusz”

Adam Mickiewicz

PYTANIE JAWNE

MATURA USTNA

**W jakim celu literatura
ukazuje wyidealizowany
obraz danej społeczności?
Omów zagadnienie na
podstawie „Pana Tadeusza”
Adama Mickiewicza.
W swojej odpowiedzi
uwzględnij również wybrany
kontekst.**

WSTĘP

Literaci bardzo często ukazywali obraz otaczającego ich społeczeństwa. Jedni opisywali go w sposób rzeczywisty, inni podkreślali wady, a jeszcze inni przedstawiali jako wzór do naśladowania. Wszystko po to, by mobilizować do zmian, budować tożsamość, zachęcać do zjednoczenia i wspólnego celu.

Wskazówki

Wprowadź w temat, np. określ, dlaczego autorzy dzieł idealizują obraz społeczeństwa

TEZA

Adam Mickiewicz w „Panu Tadeuszu” wyidealizował obraz szlachty polskiej, by ukazać ją jako wzór warty naśladowania. Wzór, który odchodzi i ustępuje miejsca młodym.

ARGUMENTACJA

Poeta miejscem akcji swego utworu uczynił Soplicowo, a jego mieszkańców głównym jego bohaterem. Szlachta polska to grupa przywiązana do tradycji, której strażnikiem był Sędzia. Kultywowała ona dawne zwyczaje i obrzędy - nawet wystrój dworku przypominał o ważnych dla Polaków wydarzeniach i bohaterach narodowych, a stary zegar kurantowy wygrywał „Mazurka Dąbrowskiego”. Telimena zauważyła, że Soplicom nic, prócz ojczyzny się nie podoba. Prusak natomiast stwierdził, że

Soplicowo to centrum polszczyzny, „tam się człowiek napije, nadysze ojczyzny”. Obraz ten został przez autora wyidealizowany, bo jak napisał w „Epilogu”, utwór tworzył „ku pokrzepieniu serc”. Miał on dać Polakom wiarę w wyzwolenie ojczyzny.

Wskazówki !

Potwierdź postawioną przez siebie tezę i przywołaj przykład z „Pana Tadeusza”.

KONTEKST

H. Sienkiewicz „Potop”

Sienkiewicz napisał „Potop” „ku pokrzepieniu serc”. Chciał uświadomić Polakom, że w całej historii narodu polskiego były równie trudne momenty, co teraz. Dzięki niezłomności i sile drzemiącej w narodzie Polacy potrafią się zjednoczyć i odnieść ostateczne zwycięstwo. Ukazana w powieści szlachta polska to grupa posiadająca zarówno wady jak i zalety. Jednak wiara i ojczyzna stają się najważniejsze. W ważnej chwili biorą broń do ręki, by walczyć ze Szwedami. Jej przedstawicielami są Michał Wołodyjowski i Onufry Zagłoba. Do tego grona dołącza Andrzej Kmicic, który jako Babinicz naraża swoje życie, by ratować ojczyznę i życie króla. Szlachtę w walkach z wrogiem wspierają chłopi, mieszczaństwo i górale.

Wskazówki

Odwołaj się do utworu H.

Sienkiewicza „Potop”

WNIOSKI

Literatura, kreując obraz wyidealizowanego społeczeństwa, zachęca do działania na rzecz ojczyzny- jej rozwoju lub ratowania. Ukazując społeczeństwo w pozytywnym świetle, wpaja wzorce godne do naśladowania, buduje poczucie dumy i tożsamości narodowej.

Wskazówki
Podsumuj swoje rozważania.

SŁONIK
gabinet terapii dysleksji

www.slonik-terapia.pl

